

Grunnkurs i sykkelplanlegging

Hvordan legge til rette for en god planprosess etter Plan- og bygningsloven?

Planlegging for sykkel:

- Viktigste plantyper
- Planprosess
- Planframstilling (arealformål og bestemmelser)

Tord Thorshov, Vegdirektoratet

Nasjonale føringer

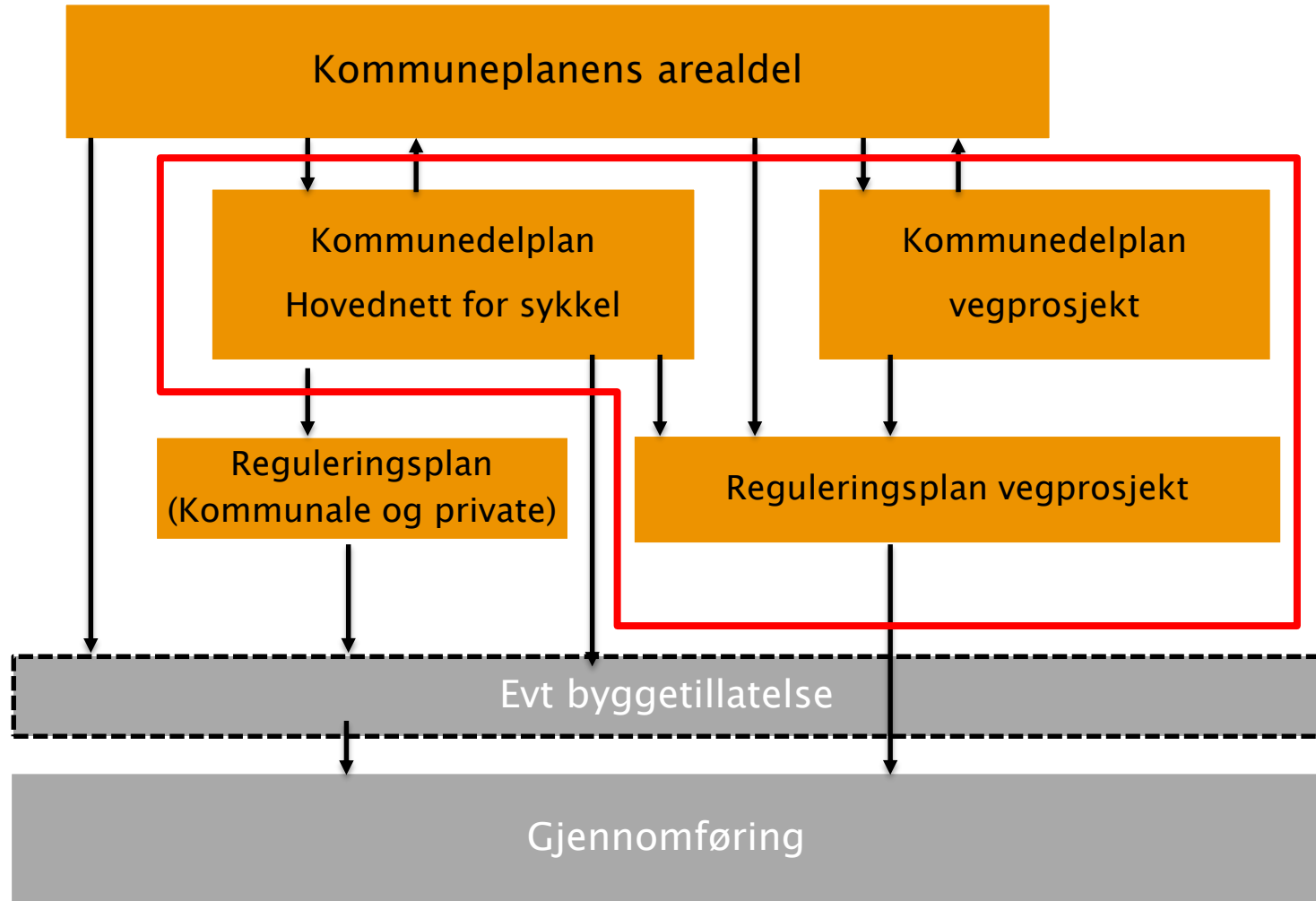
- Stortingsmeldinger
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2015)
- Statlige planretningslinjer (Rikspolitiske retningslinjer)
  - Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
  - Klima- og energiplanlegging
  - Barn og unges interesser
- Forskrift etter veglovens § 13

«Ved planlegging og utbygging av vegnettet skal det fastlegges hvordan gang- og sykkeltrafikken skal avvikles»

Plantyper – kommunale arealplaner

Kommune(del)plan for hovednett for sykkel – Hvorfor ?

- Bedre forankring
  - Politisk og administrativt
  - Hos kommune og andre myndigheter
- Grunnlag for oppfølging
  - Behov for tiltak
  - Prioritering
- Grunnlag for forvaltning
  - Behandling av enkeltplaner / søknader
- Rettsvirkning (gjelder arealdelen) jf pbl § 11-6
  - Forbud mot tiltak som er i strid med planen

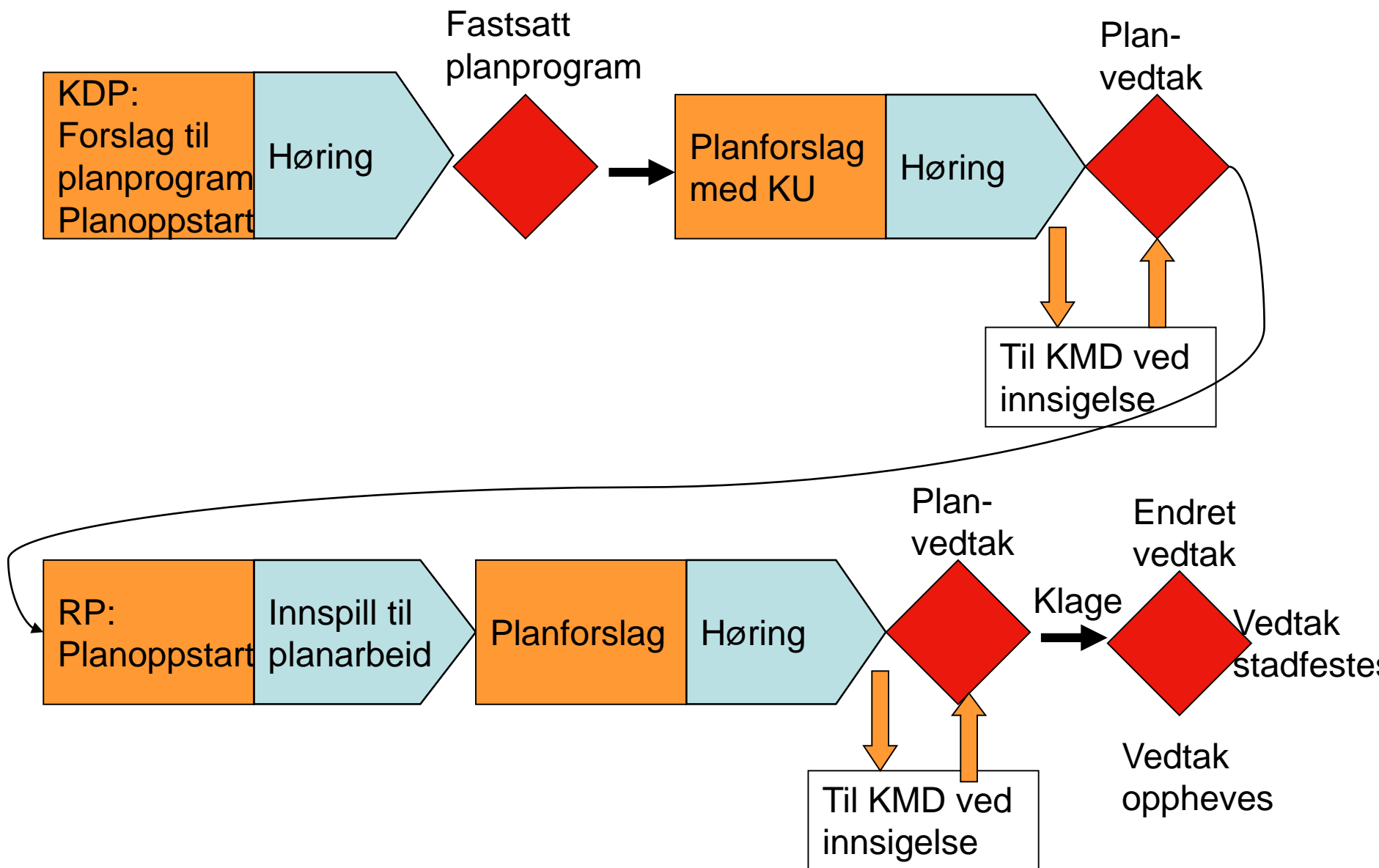

Grunnlag for videre planarbeid

Kommunedelplan for hovednett for sykkeltrafikk **bør avklare:**

- Behovet for tiltak og prioritering
- Hvilken saksbehandling (reguleringsplan, byggesaksbehandling, evt andre vedtak) som er nødvendig for de ulike tiltakene
- Ansvar for gjennomføring, finansiering og vedlikehold av tiltakene (særlig langs fylkesveg)
  - (NB: kan ikke fastsettes bindende i plan etter pbl, men forankres i egen avtale)

Kommunedelplan (KDP) og reguleringsplan (RP)

PBL § 11 –7 Arealformål i kommune(del)plan

Statens vegvesen

Hovedformål:

1. Bebyggelse og anlegg
2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
3. Grønnstruktur
4. Forsvaret
5. Landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift
6. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

Kommunedelplan

Underformål – samferdselsanlegg

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

- **veg,**
- bane,
- lufthavn,
- havn,
- **hovednett for sykkel,**
- kollektivnett,
- kollektivknutepunkt,
- **parkeringsplasser,**
- traséer for teknisk infrastruktur.

Koder og presentasjon for arealformål:

Statens vegvesen

fra: Nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister

	SOSI-kode		Hex	RGB	CMYK		
2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	(2000)						
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (arealer)	2001		CCCCCC	204-204-204	0-0-0-20		
Veg	2010						
Bane	2020		CC9966	204-153-102	0-20-40-20		
Lufthavn	2030		CCCCCC	204-204-204	0-0-0-20		
Havn	2040		99CCCC	153-204-204	20-0-0-20		
Hovednett for sykkel	2050		FFCCCC	255-204-204	0-20-20-0		
Kollektivnett	2060		CC9966	204-153-102	0-20-40-20		
Kollektivknutepunkt	2070		CC9966	204-153-102	0-20-40-20		
Parkeringsplasser	2080		B9B9B9	185-185-185	0-0-0-27		
Trase for teknisk infrastruktur	2100		FFCC99	255-204-153	0-20-40-0		
Kombinerte formål for samferdselsanlegg og/eller teknisk infrastrukturtraseer	2800		1) CCCCCC FFFFFF	204-204-204 255-255-255	0-0-0-20 0-0-0-0		

Planframstilling – noen vurderinger

- Planavgrensning
  - Avklares i samråd mellom kommunen og statens vegvesen
  - Kommer også an på forholdet til gjeldende arealdel (Etter ny PBL må alle arealer innenfor planavgrensning framstilles ihht krav i kart- og planforskriften og tilhørende produktspesifikasjon)
- Andre spørsmål
  - Bruk av arealformål
  - Utforming av bestemmelser
  - Virkning av planen

Bruk av arealformål – kommunedelplan

- Hovednettet for sykkel anbefales i utgangspunktet avsatt med formålet ”hovednett for sykkel”
(Alternativet kan evt være linjesymboler for ”sykkelveg” eller ”gang-/sykkelveg”, men det vil jo ikke dekke alle deler av hovednettet)
- For øvrig videreføring av arealformål fra gjeldende arealdel av kommuneplanen for arealene innenfor planavgrensningen som ikke direkte berøres av hovednettet.

Bestemmelser om fysisk utforming (Pbl § 11–10 nr 2)

Statens vegvesen

- Hovednettet består av følgende hovedløsninger for sykkeltrafikk: Gang- og sykkelveg, tosidig sykkelfelt og blandet trafikk.
- På følgende strekninger er det forutsatt at hovednettet skal bestå av egen gang- og sykkelveg:
  -
- På følgende strekninger er det forutsatt at hovednettet skal bestå av tosidig sykkelfelt:
  -
- På følgende strekninger er det forutsatt løsning med blandet trafikk:
  -
- Det vises til figur xx i hovedrapporten for nærmere angivelse av prinsipløsninger for ulike deler av hovednettet.

Hva er en reguleringsplan ?

arealplankart med tilhørende bestemmelser som angir bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser

Består av (minimum):

- **Plankart**
  - Arealformål og hensynssoner
- **Reguleringsbestemmelser**
  - Evt med vedlegg /illustrasjoner som er gjort juridisk bindende gjennom bestemmelsene
- **Planbeskrivelse**
  - Obligatorisk men ikke juridisk bindende

Krav til vegreguleringsplaner (fra retningslinjer for planlegging av riks- og fylkesveger)

Statens vegvesen

- Reguleringsplanen skal:
  - Vise detaljutforming og beliggenhet av veganlegget
  - Framstilles slik at de berørte kan få forståelse av hvordan forholdene vil bli ved gjennomføring av planen
  - **Gi rettsgrunnlag for anlegg og drift av vegen.** Planen må derfor omfatte alle arealer som skal erverves eller klausuleres ifm gjennomføringen
  - Inneholde et **kostnadsoverslag med nøyaktighetsgrad +/- 10%**

Krav ved oppstart av planarbeid:

- Oppstartmøte med kommunen
  - Berørte offentlige organer og andre interesserte varsles.
  - Forslagsstilleren skal kunngjøre melding om oppstart:
    - i minst én avis som er alminnelig lest på stedet,
    - og gjennom elektroniske medier.
  - Registrerte grunneiere og festere i planområdet, og så vidt mulig andre rettighetshavere i planområdet samt naboer til planområdet, skal når de blir direkte berørt, på hensiktsmessig måte underrettes om at planarbeidet tas opp.
- Tilsvarende krav også ved høring av planforslag og kunngjøring av vedtatt plan

Planframstilling – reguleringsplan

Samme hovedformål, men adgang til større grad av detaljering enn for kommune(del)plan

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	(2000)		
Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (arealer)	2001		(S)
Veg	2010		Veg
Kjøreveg	2011		Kjøreveg
Fortau	2012		Fortau
Torg	2013		Torg
Gatetun	2014		Gatetun
Gang-/sykkelveg	2015		Gang/sykkelveg
Gangveg/gangareal	2016		Gangveg (G)
Sykkelveg/-felt	2017		Sykkelveg/sykkelfelt
Annen veggrunn - tekniske anlegg	2018		Annen veggrunn
Annen veggrunn - grøntareal	2019		

Fra:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan--og-bygningsloven/plan/veiledning-om-planlegging/plankartsiden/fremstilling-av-arealplaner/id2474368/>

Framstilling av vegreguleringsplaner – Vegområdet

- "Veg" eller mer detaljerte underformål for vegarealet. Anbefaling ved detaljering:
  - "Kjøreveg" for areal mellom skulderkantene
  - "gang- og sykkelveg" eller "sykkelveg/ sykkelfelt" for areal mellom skulderkantene til henholdsvis gs-veg og sykkelveg
  - "Annen veggrunn – grønntareal" til skråningsutslag, sikkerhetssoner, (grøfter) mm
  - "Annen veggrunn – tekniske anlegg" – tekniske anlegg, bygninger mm

Reguleringsplan

– eksempel på detaljering av sykkelanlegg

Detaljering av sykkelfelt i reguleringsplan?

- Vurdere om detaljering på selve plankartet eller gjennom reguleringsbestemmelsene er mest hensiktsmessig.
  - Mulig å sette av areal inkludert sykkelfelt til veg/kjøreveg og angi krav til utforming gjennom reguleringsbestemmelser,
  - for eksempel om at det på angitt strekning skal etableres sykkelfelt med x m bredde (ui henhold til krav i vegnormalen
  - eller om at vegprofilet (gateprofilet) skal utformes med profilet som er vist på figur X i planbeskrivelsen
- Avveining: risiko for planendring, krav om byggesaksbehandling

Reguleringsbestemmelser – noen aktuelle hjemler i pbl § 12–7

1. **utforming**, herunder estetiske krav, og **bruk av arealer**, bygninger og anlegg i planområdet,
2. **vilkår** for bruk av arealer, bygninger og anlegg i planområdet, eller **forbud** mot former for bruk,
---
7. **trafikkregulerende tiltak** og parkeringsbestemmelser for bil og sykkelparkering,
----
10. krav om særskilt **rekkefølge** for gjennomføring av tiltak etter planen,

Statens vegvesen

Takk for oppmerksomheten😊

